

Jaarverslag 2017

LTO Noord afdeling Delflands Groen

De agrarische belangenbehartiger in Midden-Delfland

Ledenbestand

Op 31 december 2017 telde de afdeling Delflands Groen 92 leden. Dit betekent een afname van 1 lid sinds vorig jaar. Het is een al jaren bestaande trend dat het aantal bedrijfsleden afneemt hoewel we de afgelopen jaren juist weer wat niet leden aan boord hebben weten te halen, is er het afgelopen jaar echter weer een lid gestopt met het bedrijf.

Ledenbestand Delflands Groen	31-12-2017	31-12-2016
Agrarisch bedrijfslid	58	59
Mede-ondernemer	6	7
Voormalig agrarisch bedrijfslid, belanghebbende, Agri-business lid	28	27
Totaal	92	93

Activiteiten

De volgende ledenactiviteiten zijn in 2017 georganiseerd:

- Drie huiskamerbijeenkomsten op 19, 23 en 26 januari 2017
- Delflands Groen jaarvergadering op 4 april 2017
- Bowlingavond op 28 april 2017
- Delflands Groen startavond op 8 september 2017
- Poldertocht op 30 september 2017
- Avond over Biodiversiteit en toekomstbestendig melkveebedrijf op 11 oktober 2017
- Avond over Innovatietraject Midden IN Delfland op 25 oktober 2017
- Avond over het klimaatakkoord en de invloed op het boerenbedrijf op 14 december 2017

Activiteitencommissie

In het afgelopen jaar heeft de commissie zich beziggehouden met het organiseren van de gebruikelijke startavond in september, de familie Labots was bereid om een gedeelte van hun bedrijfsruimte beschikbaar te stellen. Sinds het voorjaar van 2017 zijn zij verhuist naar de huidige locatie aan de Gaagweg, vanwege de weersomstandigheden (regen) was het goed dat we alles binnen konden uitvoeren. Een prima opkomst op deze startavond ook veel jongeren waren aanwezig, aan het begin van de avond vertelde dhr. Labots over het bedrijf en gaf een rondleiding het was een geslaagde avond.

Ook heeft de commissie het afgelopen jaar de 10e poldertocht georganiseerd, door veel andere activiteiten waren we genoodzaakt naar een latere datum uit te wijken (30 sept).

De belangstelling was zeer groot, (een van onze drukste poldertochten ooit) de route voerde door de Zouteveense en Holierhoekse polder het weer liet ons een beetje in de steek deze dag maar de deelnemers aan de tocht waren positief. Na de koffie zijn we gestart en de eerste stop was de op de boerderij van de schaapskudde, de boerenmaaltijd was bij de fam. Van Vliet waar ook het melken van koeien te zien was, voor velen een belevenis. Om half vier waren we terug op de startlocatie, allen die deze dag geholpen hebben worden bedankt.

Kavelruil, Glaskavels

Zoals u weet heeft lenze Koekkoek zich als kavelruilcoördinator de afgelopen jaren bezig gehouden met dit project. Jammer te moeten melden dat er geen locatie kansrijk is gebleken. In de Dijkpolder was zicht op een kavelruil met verschillende partijen, maar door een grondaankoop van een externe partij was dat niet meer uitvoerbaar. Het project heeft niet gebracht wat we er van verwacht hadden, inmiddels heeft dhr. Koekkoek een andere werkkring aanvaard. We hopen dat zijn opvolger dhr. Gloudemans meer succes heeft.

Het doorzetten en verkopen van gesloopte glaskavels aan veehouders die daar volgens de criteria in aanmerking voor komen is ook een taai proces, binnenkort hopen we de eerste verkoop af te kunnen ronden, vragen hierover kunt u richten aan het bestuur.

Weidevogelpact

Het weidevogelpact is in 2014 opgezet door LTO Noord-afdeling Delfland Groen, Natuurmonumenten, ANV Vockestaert, Vogelwerkgroep Midden-Delfland en KNNV-afdeling Delfland. De reden om het pact op te richten was primair om de teruggang van de weidevogelstand een halt toe te roepen. Die teruggang ligt maatschappelijk erg gevoelig en laten we als boeren eerlijk zijn, als we in het voorjaar over ons land lopen en we zien veel weidevogels dan krijgen we er ook een warm gevoel bij. Het oprichten van het pact had ook ten doel om invulling te geven aan besteding van de compensatiegelden voor de aanleg van de A4 voor natuur en weidevogels en ook de doelstellingen te bereiken die daar aan ten grond lagen. We praten wel over een bedrag van 1.3 miljoen euro. Je kan er maar beter bij zitten en wat in de goede richting proberen te sturen dan dat er over je gepraat wordt.

Het pact is inmiddels zo'n 25 keer bij elkaar geweest en wordt het laatste jaar wel concreter. We praten ook met de Wildbeheereenheid (WBE) over predatie. Per jaar worden er zo'n 80 vossen afgeschoten, maar ook kraaien hebben grote invloed op de weidevogels en daar zijn er ook veel te veel van. In 2017 zijn we ook begonnen met vossenrasters plaatsen en zijn er speciale nestbeschermers gekocht om tijdens het bemesten de sleepslang over het nest te laten glijden. Veel bosschages die het open landschap verstoren worden aangepakt. Het weidevogelpact heeft ook 10 zonnepompen gekocht om bij geïnteresseerden greppelplasdras te realiseren. Er zijn ook minder leuke discussies b.v. de Woudse waterberging waar het al goed gaat met de weidevogel en waar we dan nog hogere eisen stellen met alle gevolgen van dien. Ook de komst van een weidevogelkerngebied houdt de gemoederen bezig. 23 ha in de Commandeurspolder omzetten naar natuur heeft LTO weten te voorkomen maar een inrichtingsplan gaat die 23 ha helemaal inrichten ten dienste van de weidevogel. Kortom, we willen van alles in Midden-Delfland zoals wandelen in het open land en natuurvriendelijke oevers. Veel open land is de laatste jaren omgezet in recreatiegebieden wat zich kenmerkt door verruiging en beplanting. Er wordt nog een woonwijk gebouwd in het open gebied en predatoren bestrijden is zielig maar we vinden het met z'n allen ook belangrijk dat de weidevogel hier in Midden-Delfland zich kan handhaven.

Ontwikkelingen N223

De Provincie is druk doende met het verbeteren van de verkeersveiligheid op de N223 tussen de gemeente Westland en de gemeente Midden-Delfland. De weg is tussen het knooppunt Westerlee tot aan de Zijdekadebrug duurzaam veilig ingericht. Voor het gedeelte vanaf de Noord-Lierweg tot aan de A4 zijn de ontwerpwerkzaamheden in volle gang.

Na het doorlopen van de bestemmingsplanprocedure kan de uitvoering in 2019 plaatsvinden is te lezen op de website van de provincie.

Hoogheemraadschap van Delfland

In het afgelopen jaar hebben de leden van de Fractie Ongebouwd uw belangen binnen het waterschap weer zo goed mogelijk proberen te behartigen. Met veel fracties is er een goede collegiale samenwerking, in het bijzonder met de fractie Gebouwd, waarin we deel uitmakend van het College hun kandidaat steunen. In het afgelopen jaar hebben we een nieuwe Secretaris Directeur (Pieter Jansen) mogen verwelkomen, en in juni van dit jaar nemen we afscheid van onze Dijkgraaf.

Vooruitkijkend naar 2019, waarin de nieuwe waterschapsverkiezingen zullen plaatsvinden betekent dit voor de geborgde zetels dat een vertrouwenscommissie de sollicitanten zal beoordelen op hun geschiktheid voor een nieuwe periode. Op dit moment kunnen we u melden dat de subsidieregeling Erfafspoeling een vervolg gaat krijgen. Opnieuw hebben het Hoogheemraadschap van Delfland en gemeente Midden-Delfland, besloten om hier geld voor beschikbaar te stellen.

In 2017 heeft een commissie (CAB) zich bezig gehouden om met een nieuw belastingvoorstel te komen gebaseerd op basis van de vervuiler betaalt. Op 3 plaatsen in Nederland zijn de voorlopige voorstellen besproken, onze fractie is naar Den Bosch geweest, eerder had het Hoogheemraadschap van Delfland de nieuwe voorstellen al doorgerekend. Hieruit bleek dat het slecht uitpakte voor agrarische hectares. Verder stelde de forfaitaire heffing op landbouwgrond (1 vervuilingseenheid) waar over gesproken is, ons niet gerust, zeker niet omdat dit niet bewezen is. De bespreking van het voorstel en de reacties daarop (ook van LTO) hebben er toe geleid dat het definitieve voorstel met aanpassingen niet in maart maar op een veel later tijdstip gepresenteerd zal worden. We blijven het kritisch volgen.

Veehouderij

Het was een onzeker jaar. Er werd van alles gedaan om de melkplas binnen de perken te houden en om de derogatie weer te krijgen. Er moesten minder melkkoeien komen zodat we weer onder de fosfaatnorm van Brussel zouden komen. Er zijn veel boeren die gebruik gemaakt hebben van de stoppersregeling.

Er zijn afgelopen jaar veel bijeenkomsten geweest, maar elke keer werd er geen duidelijkheid gegeven of er fosfaatrechten zouden komen en hoe dit er dan uit zou gaan zien. Elke keer werd de beslissing weer uitgesteld. Altijd weer afwachten. De verdeeldheid onder de melkveehouders in Nederland is groot. De belangen zijn verschillend en daardoor valt het voor LTO niet mee om iedereen tevreden te houden. Uiteindelijk is er in december duidelijkheid gekomen en moeten we in 2018 met de fosfaatplanner gaan werken zodat je onder je fosfaat niveau blijft.

Kees Romijn is als vakgroepsvoorzitter melkveehouderij gestopt en werd in het najaar opgevolgd door Wil Meulenbroeks. Gelukkig is het wel een groeizaam jaar geweest en de melkprijs was goed, dit gaf de veehouder moed om door te gaan.

Dioxine

Het jaar 2017 was zo ik verleden jaar al schreef de einddatum van de regeling, door de natte omstandigheden van afgelopen herfst is niet alle werk afgerond en is besloten om ook 2018 nog toe te voegen om gebruik te maken van de regeling. Zoals het er nu naar uit ziet is het beschikbare geld grotendeels gebruikt voor het maatregelenpakket, een mooi resultaat.

Ontwikkelingen N468

Ons eerste overleg met gedeputeerde Vermeulen over het tonnageprobleem op de N468 dateert van 2 september 2016. Al weer lang geleden. Het vinden van de datum in mijn mailbox was een hele klus. Bij het invullen van het zoekwoord N468 in de mail kwamen 337 berichten naar voren. Waarschijnlijk blijft het hier niet bij. Om een goed beeld te geven van het gehele traject tot nu toe zou een tekst van meerdere a4tjes nodig zijn.

- Een korte samenvatting:

Tijdens het gesprek met de gedeputeerde Vermeulen is afgesproken dat ingenieursbureau Arcadis onderzoek doet naar maatregelen en beheer- en investeringskosten wanneer de toelaatbare belasting op de kade en de weg wordt verhoogd van 20 ton naar 40 ton. Arcadis heeft ook gekeken naar de consequenties wanneer incidenteel een verkeersbelasting tot 100 ton noodzakelijk is. De conclusie van het onderzoek is dat verzwarend mogelijk is maar dat hieraan aanzienlijke meerkosten zijn verbonden. Deze meerkosten kunnen misschien worden beperkt wanneer alternatieve oplossingen voor het toepassen van dure damwandconstructie worden gevonden. Na de oplevering van het rapport van Arcadis kwam de vraag naar voren wie de kosten voor de eventuele verzwarend moet betalen. Deze discussie was niet eenvoudig en heeft de Provincie, het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Midden-Delfland flink bezig gehouden.

- *Motie N468*

Op 7 november 2017 heeft de gemeenteraad van Midden-Delfland een motie over de N468 aangenomen. De strekking van de motie was dat wanneer de weg geschikt is voor voertuigen met een maximum gewicht van 40 ton de gemeente bereid is om de weg onder voorwaarden over te nemen. Een belangrijke stap in de richting van een oplossing voor onze problematiek.

- *Laatste stand van zaken*

Op 20 februari 2018 kwam er bericht van de gemeente. De Provincie, het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Midden-Delfland hebben een principe afspraak gemaakt over een grote reconstructie van de weg. De weg verliest de status van provinciale weg en krijgt een inrichting van een gemeentelijke weg. De drie partijen streven naar een goede landschappelijke en verkeerskundige inrichting volgens de eisen van de gemeente en met een budget voor toekomstig onderhoud. Onder die conditie is de gemeente bereid om de weg in beheer en onderhoud over te nemen.

Een belangrijke afspraak die ons als ondernemers raakt is dat wij uitgenodigd worden om mee te denken en te schetsen aan het ontwerp. Tijdens het overleg met de omgeving kunnen wij nadrukkelijk onze wensen en verlangens inbrengen. Het uitgangspunt is dat de weg geschikt is voor zwaar verkeer dat de erven van onze bedrijven kan bereiken.

- *Ondertekening van de intentieverklaring en informatie bijeenkomst*

Op 3 april staat de ondertekening van de intentieverklaring door de drie partijen gepland. Men wil dit in het gebied doen en gelijktijdig een informatiebijeenkomst voor ons organiseren. Zover nu bekend vindt de bijeenkomst in de Paardenstal aan de Gaagweg plaats. Wij krijgen hierover binnenkort meer informatie.

- *Verder te nemen stappen*

Het doel van de Provincie, het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Midden-Delfland is om rond de zomervakantie een Samenwerkingsovereenkomst te sluiten. Met deze Samenwerkingsovereenkomst wordt duidelijk hoe en wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd. Om te komen tot een Samenwerkingsovereenkomst hebben partijen gezegd dat zij graag van onze expertise gebruik willen maken tijdens de planvorming en daarna. LTO wordt hierbij nadrukkelijk betrokken.

Jonge boeren Midden Delfland 2017-2018

Op 23 november 2017 is het jonge boeren traject '17-'18 afgetrapt. Tijdens de eerste bijeenkomst werd er met Ochse coaching en Training gewerkt aan de marketing van boeren- en loonbedrijven. Tijdens de praktische workshop hebben de jongeren handvaten gekregen om hun bedrijf verder te ontwikkelen en te profileren naar de buitenwereld.

De tweede bijeenkomst had als thema 'Lean Management'. Moyna Bierma van Lely liet een ander licht schijnen op het managen van een agrarisch bedrijf. In een interactieve workshop sessie werden de jongeren getriggerd om met een frisse blik naar verspillingen op hun bedrijf te kijken en hier oplossingen voor te vinden.

Bij de eerste twee algemene bijeenkomsten hadden de jongeren de mogelijkheid om zich in te schrijven op een verdiepingstraject. Hieruit zijn de 3 verdiepingstrajecten van start gegaan: 'Persoonlijke beweidingsplannen', 'veilig en zuinig rijden' en 'bedrijfsontwikkeling'.

- *Persoonlijke beweidingsplannen*
Bij het verdiepingstraject 'Persoonlijke beweidingsplannen' heeft een groepje jongeren samen met een ervaren weidecoach van stichting weidegang een plan opgesteld voor optimale weidegang op hun bedrijf. In de plannen is uitgewerkt welk beweidingssysteem past bij het bedrijf, hoe het land bemest kan worden en hoe vervolgens het gras optimaal kan worden omgezet in melk.
- *Veilig en zuinig rijden*
Midden Delfland is een gebied met relatief smalle wegen en veel verkeer. Voor het landbouwverkeer is het niet eenvoudig om in die situatie te rijden. Dit jaar is daarom het verdiepingstraject 'veilig en zuinig rijden met de trekker' opgezet. Tijdens dit traject leren de jongeren alles over de huidige wet- en regelgeving rondom landbouwverkeer en daarnaast leren ze tijdens een praktijkles om zuinig te rijden in het verkeer.
- *Bedrijfsontwikkeling*
Bij het verdiepingstraject 'bedrijfsontwikkeling' is een groep jongeren aan de slag met het optimaliseren van de bedrijfsvoering. Dit houdt in dat onderwerpen als diergezondheid, benutten van eigen voer en mest en bodembeheer aan bod komen.

Communicatie

In 2017 zijn er weer 4 nieuwsbrieven verstuurd naar de leden. Wij hopen u hiermee zo goed mogelijk op de hoogte te houden van actuele zaken die spelen in ons gebied. Deze nieuwsbrieven worden uitsluitend per e-mail verstuurd naar leden waarvan het emailadres bij ons bekend is. Ontvangt u geen nieuwsbrief? Geef uw e-mailadres door aan het bestuur.

Er zijn in 2017 weer verschillende webpagina's toegevoegd aan de Delflands Groen website die te vinden is via <http://www.ltodelflandsgroen.nl>.

Voor korte nieuwsberichten heeft Delflands Groen sinds 2011 een Twitter account. Er zijn inmiddels ruim 650 Tweets en Retweets verstuurd via <https://twitter.com/DelflandsGroen>. In 2015 is gestart met een eigen [Delflands Groen YouTube kanaal](#). Hier zijn o.a. filmpjes te zien over Kringlooplandbouw, LTO Noord en Nieuwe Oogst.

Financiën

Ten opzichte van 2016 (€ -2.165,51) is 2017 (€ -69,93) een stuk rooskleuriger in financieel opzicht. In dit geval is het alsnog een rode roos want we schrijven helaas alsnog rode cijfers in een jaar met een aantal financiële meevallers.

Als we kijken naar de begroting en de realisatie dan valt op dat de begrote ontvangsten een stuk kleiner zijn dan de gerealiseerde ontvangsten. Dat komt hoofdzakelijk door de overige opbrengsten aangezien de contributie ontvangsten bijna overeenkomen. De overige opbrengsten bestaan uit een bijdrage vanuit de activiteitencommissie, een premie voor aangetrokken nieuwe leden die we gekregen hebben vanuit LTO Noord en uitbetaling premie vanuit het weidevogelpact. De laatste premie wordt overigens weer uitbetaald aan het bestuurslid die deze vergaderingen heeft bijgewoond. In totaliteit heeft het geresulteerd in een mooie extra opbrengst van ruim € 1500,-

Aan de uitgavenkant zijn alle posten in lijn met de begroting alleen zijn de ledenavonden en de daarbij behorende promotie (waardebonnen, bloemstukken, ed.) duurder uitgevallen. De planning was om 4 afdelingsavonden, een startavond en huiskamer bijeenkomsten te houden alleen zijn het er uiteindelijk meer geworden doordat er een grotere behoefte was aan bepaalde informatievoorziening over de actualiteiten die spelen. Daarom heeft het bestuur toch bepaald om avonden te organiseren en niet te beperken op kwaliteit. Echter, we proberen waar mogelijk met andere partijen samen avonden te organiseren zodat de rekening gedeeltelijk of helemaal kan komen te vervallen. Denk hierbij aan avonden met Vockestaert, Hoogheemraadschap van Delfland, de gemeente, etc.

Voor 2018 verwachten we weer een groter negatief resultaat te gaan krijgen mede omdat we hebben besloten om de contributie gelijk te houden. Voor 2019 wordt een contributieverhoging overwogen om niet een gevaarlijk lage liquiditeit te krijgen. We zullen U te zijner tijd informeren over de grootte van de verhoging.

Bijzonder Provinciaal Landschap

In april 2015 hebben de Midden-Delfland Vereniging, Delflands Groen, Vockestaert en gemeente Midden-Delfland aan de Tweede Kamer het boek "Midden-Delfland: Een Landschap van stand" aangeboden. Dit vormde de opmaat naar de status van Bijzonder Provinciaal Landschap, een initiatief wat wij van harte ondersteunden. Zoals bekend is Delflands Groen uiteindelijk niet aangehaakt als partner bij de aanvraag voor deze status bij de provincie. Al tijdens de jaarvergadering 2016 is gemeld dat het bestuur van Delflands Groen niet enthousiast was over het rapport wat voor de aanvraag van het provinciaal Landschap was opgesteld. In het uiteindelijke "Bidboek" hebben wij veel te weinig kunnen terugvinden van onze wensen. Op de Delflands Groen website en in de nieuwsbrief is uitgebreid toegelicht waarom wij niet meedoen.

Wij willen niet het risico lopen dat de status van Bijzonder Provinciaal Landschap voor beperkingen in de bedrijfsvoering van veehouders kan gaan zorgen, het bidboek biedt (te veel) mogelijkheden hiervoor. Het bestuur heeft Provinciaal gedeputeerde Han Weber hiervan per brief op de hoogte gebracht.

Duurzaam boer blijven

We zijn weer met een nieuw seizoen gestart met de deelnemers, met drie thema's:

- Biodiversiteit en weidevogels
- Waterkwaliteit
- Co2 en energie

Deze thema's zorgen voor een maatschappelijke borging. Biodiversiteit en weidevogels heeft als doel kijken wat er al is en hoe kunnen we de diversiteit vergroten m.b.t. de verschillende soorten planten en dieren. Welk voedsel is van belang voor de weidevogels en hun pullen en hoe is de beschikbaarheid. Onderzoek hiernaar vindt gedurende het seizoen plaats.

Waterkwaliteit doen we in goed overleg met het Hoogheemraadschap. Eerst kijken en meten m.b.t. de waterkwaliteit op bepaalde punten bijv. bij een erf afvoersloot, en vervolgens samen kijken wat we verder met cijfers gaan doen, en is de kwaliteit wat we er van verwachten of is het beter of minder goed dan we vooraf dachten. Doel is gedurende het seizoen meten en feiten en cijfers te verzamelen. Gekeken wordt nog wat we met onderwaterdrainage kunnen doen

Bij Energie en CO2 kijken we hoe waar we kunnen besparen en op welke wijze we op een doeltreffende manier energieneutraal kunnen worden op onze bedrijven.

Dank

Het bestuur van Delflands Groen heeft zich het afgelopen jaar weer ingezet als de agrarische belangenbehartiger voor Midden-Delfland. Het algemeen belang staat hierbij voorop maar ook voor individuele belangenbehartiging zet het bestuur zich, waar mogelijk, in.

- Wij bedanken de activiteitencommissie die zoals altijd een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de activiteiten van de afdeling.
- Wij bedanken alle vrijwilligers die zich hebben ingezet bij de organisatie van de poldertocht en de startavond en alle personen en locaties waar wij bij de poldertocht weer gastvrij zijn ontvangen.
- Wij bedanken alle leden voor hun aanwezigheid en actieve inbreng bij de vergaderingen en andere activiteiten.
- Wij bedanken Arie Verhorst, Andries Middag en anderen van LTO Noord voor de ondersteuning van de afdeling.
- Wij bedanken alle personen en organisaties waarmee wij ook dit jaar weer goed en constructief hebben samengewerkt.

Het bestuur van Delflands Groen